

Implementáció és verziókövetés

---

1. Implementáció

Az implementáció a programkód elkészítése a rendszertervnek megfelelően adott programozási nyelven

- az adatok megfelelő ábrázolása, reprezentálása
- a funkciókat megvalósító algoritmusok alkalmazása
- korábban már bevált elemek (algoritmusok, programszerkezetek) újhasznosítása
- a minőségi mutatóknak megfelelő optimalizálások (teljesítményjavítások) végrehajtása

Az implementációt verifikáció zárja, amelyben ellenőrizzük, hogy a szoftver teljesíti-e a tervben megszabott funkciókat

2. Újrahasznosítás

Az implementáció általában nagyban támaszkodik újrahasznosításra

- garantálja, hogy jó, hibamentes megoldások kerüljenek alkalmazásra
- csökkenti az implementáció (és a tesztelés) idejét és költségeit
- az újrahasznosítás elvégezhető objektum, csomag, vagy komponens szinten

A fejlesztő nem csupán az általa korábban fejlesztett elemeket használhatja újra, de más fejlesztő által megvalósított elemeket

- pl. nyílt forráskódú programcsomagok
- általában előre fordított formában állnak rendelkezésre

3. Integrált fejlesztőkörnyezet

Az implementációhoz megfelelő integrált fejlesztőkörnyezet (IDE) szükséges (pl. Eclipse, Visual Studio, Xcode, NetBeans)

- a teljes szoftver életciklust támogatja, integrálja a verziókövetést és a tesztelést
- a fejlesztést kód-kiemeléssel (syntax highlight), kódkiegészítésekkel (code-snippet, intelligent code completion), illetve kód-újratervezési eszközökkel támogatja
- megkönnyíti külső programcsomagok integrációját (package manager)
- a tesztelést nyomkövetéssel (debugging), egységteszt (unit test), illetve teljesítményteszteléssel támogatja

4. Csoportban történő implementáció

A szoftverek általában csoportban készülnek

- az implementáció egy egységes kódolási stílus mentén történik, egységes eszköztárral
- minden fejlesztő csak a saját programkódján dolgozik
  - a verziókövető rendszerben általában külön fejlesztési ágban tevékenykedik
  - amennyiben más kódjában hibát talál, hibajelzést tesz
  - az általa biztosított interfészeket csak egyeztetés után módosítja
  - dokumentálja (kommentezi), illetve teszteli a saját kódját (elkészíti a megfelelő egységtesztet)

5. Kódolási stílus

A kódolási stílus (coding style) egy szabályhalmaz, amely a forráskód megjelenésére (pl. elnevezés, indentálás, szóközök elhelyezése, ...) ad iránymutatást

- a kódolási stílus követése javítja a kód értelmezhetőségét, a későbbi karbantartást, és lehetővé teszi a fejlesztők közötti kommunikáció zökkenőmentességét
- a jó programozási stílus általában szubjektív, nem túl szigorú, de alapvető elemeket definiál
- a kódolási stílus lehet nyelvi szinten, vállalati szinten, vagy szoftverszinten rögzített
- a fejlesztőkörnyezetek általában lehetőséget adnak a forrás automatikus formázására

Általános érvényű javaslatok:

- kódrészletek megfelelő elválasztása (szóköz, sortörés, behúzás, függőleges igazítás)
- beszédes és konzisztens elnevezések használata (kevesebb kommentezést igényelnek)
- beégetett tartalmi elemek (számok, szövegek) megnehezítik a karbantartást (hard coding), ezért célszerű a kerülése, kiemelése fejlécbe, vagy konfigurációs fájlba (soft coding)

A kódolási konvenció rákényszeríthető a programozóra kódolási stílus ellenőrző eszköz segítségével

- pl. C++Test, StyleCop

6. Kommentezés

A kódot a stílusnak megfelelő kommenttel kell ellátni

- alapvető fontosságú az interfész kommentezése (osztályok, függvények, paraméterek)
- a megvalósítás kommentezése összetett funkcionalitás esetén hasznos, de megfelelő kódolási stílus esetén nem szükséges
- tartalmazhat speciális jelöléseket (pl. TODO, FIXME)
- a túl kevés, vagy túl sok komment is ártalmas lehet

A kommentek felhasználhatóak dokumentáció előállítására is (pl. Doxygen, Javadoc), amennyiben azokat megfelelő séma szerint hozzuk létre

Általában nyílt és zárt programkódokra más szabályok vonatkoznak

- nyílt forráskód esetén törekedni kell, hogy a kód minél gyorsabban értelmezhető legyen bárki számára
  - követni kell a programozási nyelv tördelési és elnevezési konvencióit
  - a kód megfelelő mennyiségű megjegyzéssel kell ellátni
- zárt forráskód esetén a cél a fejlesztőcsapat minél nagyobb rálátása a kódra
  - törekedni kell, hogy minél nagyobb kódmennyiség legyen egyszerre áttekinthető (kevesebb helyköz és komment)

7. Statikus kódelemzés

A statikus kódelemzés (static code analysis) lehetővé teszi, hogy a forráskódot még a fordítás előtt előfeldolgozzuk, és a lehetséges hibákat és problémákat előre feltérképezzük

- a fejlesztőkörnyezet beépített kódelemzővel rendelkezhet, amely megadott szabályhalmaz alapján a lehetséges hibaeseteket felfedi
- a statikus kódelemzés egy része kimondottan a kódolási konvenciók (pl. elnevezések, tagolás, dokumentáltság) ellenőrzését biztosítja
- a kódra számíthatók metrikák (code metric), amelyek megadják karbantarthatóságának, összetettségének mértékét (pl. cyclomatic complexity, class coupling)

8. Kód-újratervezés

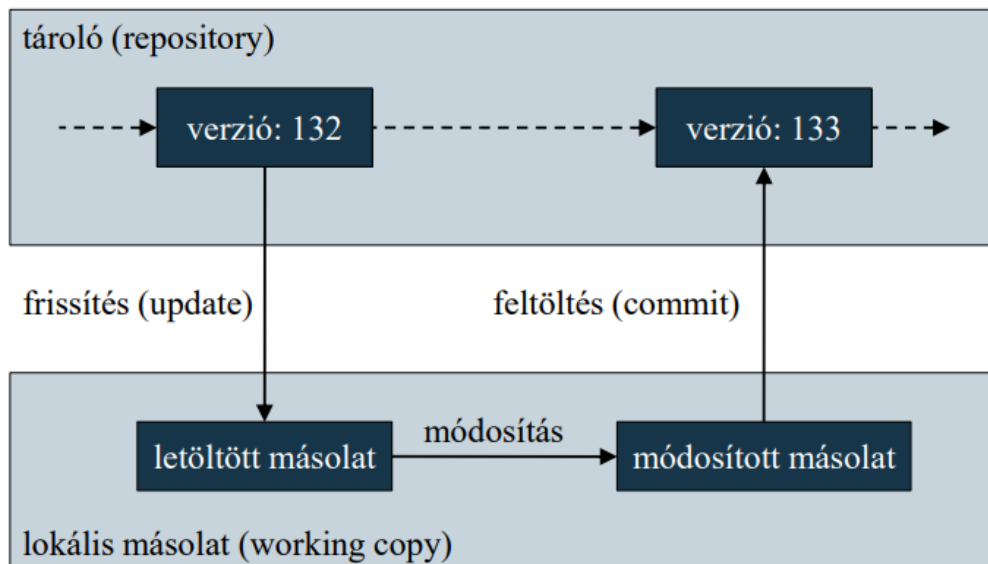
A kód-újratervező (refactoring) eszközök célja, hogy a kód szerkezetét mindig konzisztens módon, a viselkedés befolyásolása nélkül tudjuk módosítani

- a teljes újratervezést kisebb lépések (micro-refactorings) sorozatával érjük el
- pl. átnevezések, ismétlődő kódok kiemelése, típuscsere, interfész, vagy őssztály kiemelése, tervezési minta bevezetése
- a kód nem funkcionális követelményeinek javítására szolgál, általában a karbantarthatóság, illetve a bővíthetőség növelése a cél
- alkalmas bizonyos rejtett hibák, vagy sebezhetőségek felfedezésére

9. Verziókövetési rendszerek

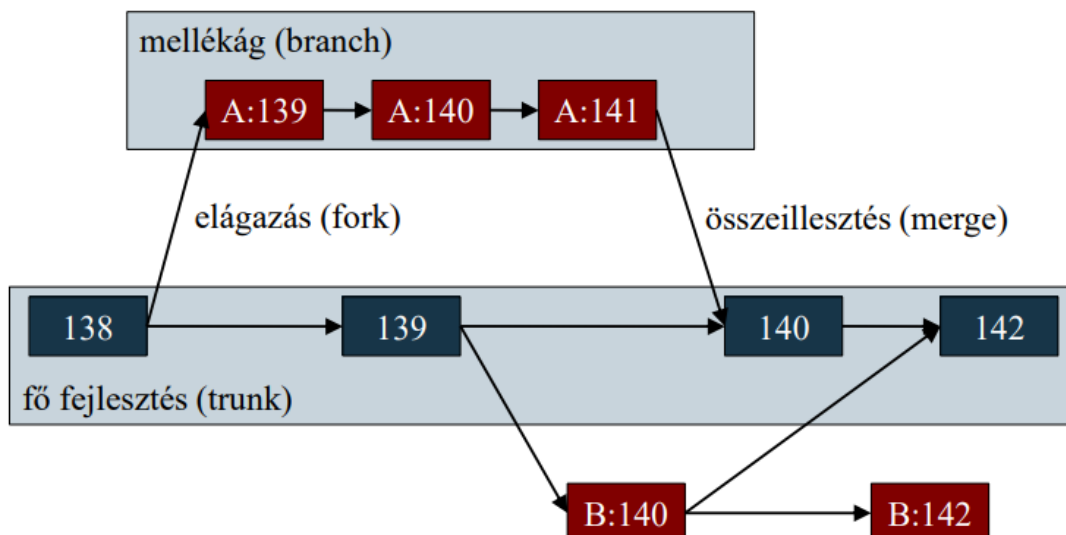
A verziókövető rendszerek (revision control system) célja a forráskód változásának követése, és a korábbi állapotok megőrzése

- ezáltal könnyen áttekinthető, ki milyen módosításokat hajtott végre a forráson, amelyek szükségszerűen visszavonhatóak
- egy közös tárolóban (repository) tartják kódokat, amit a fejlesztők lemásolnak egy helyi munkakönyvtárba (working copy), és ebben dolgoznak
- a módosításokat visszatöltik a központi tárolóba (commit)
- a munkakönyvtárakat az első létrehozás (checkout) után folyamatosan frissíteni kell (update)
- pl. Subversion (SVN), Git, Team Foundation Server (TFS)

A rendszerek biztosítják:

- az összes eddig változat (revision) eltárolását és lekérdezését, benne a legfrissebb változattal (head)
- az egyes változatok közötti különbségek nyilvántartását (akár karakterek szintjén)
- változtatások visszavonását, korábbi változatra visszatérést
- a fő fejlesztési vonal (baseline, master, vagy trunk) mellett további fejlesztési vonal elágazását (fork), párhuzamos követését, valamint az ágak összeillesztését (merge)
- a módosítások közötti konfliktusok kezelését (resolve)

9.1. Elosztott verziókövető rendszerek

A központosított verziókezelők mellett elterjedtek az elosztott (distributed) rendszerek

- nagyobb szabadságot adnak a tárolók kezelésében, a szinkronizálási lehetőségekben
- egy főtároló (origin) csak egy kiindulási pont, tetszőleges másolatot készíthetünk (clone) belőle
- a módosítások csak a lokális másolatot befolyásolják, külön kell feltöltenünk azokat valamely távoli tárolóra (push), vagy jelölhetjük őket feltöltésre (pull request)
- az egyes tárolók állapotait szinkronizálhatjuk (pull, fetch)
- pl. Git, Bazaar, Mercurial